

POUČNA PRIČA

BRODICA SPLIĆANINA **BORISA MUŽINIĆA**
UMALO STRADALA NA VEZU U LUČICI

Gambeti *pojedeni* za tri godine

Galvanska korozija prekinula je gambet star samo tri godine na podvodnome vezu po jakoj buri, pa je Sirius od sedam metara i susjednim brodicama prijetilo oštećenje

Piše Željko SIMUNIĆ Snimke Božo VUKIČEVIĆ / CROPIX

Koliko je važno što češće otići do vlastite brodice u marinii i provjeriti situaciju, svjedoči slučaj Splitsanina **Borisa Mužinića** (63), kojem su veliku glavobolju zadali galvanska struja i *izjedeni* gambeti. Sve se to dogodilo u najgore vrijeme, tijekom nedavnog naleta snijega i hladnoće, pa samo srećom sve nije okončano velikom štetom. Stoga njegova priča može biti vrlo poučna i korisna drugim nautičarima.

Umirovljeni pomorski strojar nastoji što češće prošetati do Lučice u Spinutu kako bi *bacio oko* na svoj *Sirius* od sedam metara, *parkiran* u toj marinii još od 1967. godine. Tako se zaputio do broda i kada je u veljači Split osvanuo pod snijegom, a hladnoću je pojačavala bura.

Labavi konop

– Odmah sam vidio da nešto ne valja jer je lijevi privezni krmeni konop koji je vezan za podvod-

ni lanac sasvim popustio. Bio sam vrlo iznenađen jer sam svoj prihvatni lanac i gambete za spajanje promijenio prije samo tri godine. Kako je taj dan puhala orkanska bura, uplašio sam se da će *Sirius* udariti u susjedovu brodicu ili se čak odvojiti od veza, a tada bi se sigurno razbio – počinje svoju priču Mužinić i dodaje kako nije bilo druge nego odmah zvati u pomoć ronioca da izvidi situaciju na podvodnom vezu.

Kad su vremenski uvjeti dobri,

to i nije neki problem, ali nije bilo lako naći čovjeka spremnog na zaron po jakoj buri i temperaturama ispod nule. Na sreću, ronilac **Rade** iz iste lučice pristao je na zaron u tim ekstremnim uvjetima kako bi se riješio problem.

Ronjenje po buri

– Navukao je ronilačko odijelo od 8 mm, te hrabro zaronio u hladno more gdje je brzo uočio što se dogodilo. Galvanska struja pojela je jedan gambet na mjestu gdje

RIJEČ STRUČNJAKA

ŽELJKO GIZDIĆ, VLASNIK TVRTKE *DANG*

Ne miješajte dva metala

Problem **Borisa Mužinića** s *pojedenim* gambetima prezentirali smo **Željku Gizdiću**, stručnjaku koji puno zna o galvanskoj koroziji budući da njegova tvrtka *Dang* proizvodi cink protektore i bavi se projektiranjem katodne zaštite.

– Iz dobivenih informacija prilično sam uvjeren da su na priveznim konopima gospodina Mužinića bile upletene radanče od inoksa, što se često ne uočiti kada su dulje vrijeme u moru, pa izgube sjaj i obrastu. U tom se slučaju čini čelik od kojeg se izrađu-

ju gambeti, s 0,6-0,7 V elektropotencijala, u elektrolitu ponaša kao anoda u odnosu na inoks koji ima elektropotencijal 0,05-0,1 V, a to u praksi znači ubrzano propadanje gambeta. Ako je bio pocinčan, sloj cinka prvo je vrijeme imao funkciju žrtvene anode, ali se brzo potrošio i galvanska korozija nastavila je jesti čelik gambeta. Debeli škverska *kadena* na koju je sve bilo spojeno tu je manje značajna, jer je zbog masivnosti, uronjenosti u mulj i vjerojatno boljeg sastava materijala puno manje bila izložena galvanskoj struji.

Moj je zaključak i savjet svim nautičarima jednostavan: nikad pri formiranju veza ne miješajte različite metale. Dakle, ako stavite gambet od pocinčanog čelika, koristite i radanču od istog materijala. Ako, pak, kupite radanču od inoksa, tada i gambet treba biti od inoksa. U konkretnom slučaju, gospodin Mužinić je u pravu kada kaže kako bi bilo bolje da je umjesto metalne radanče stavio onu od plastike, jer tada galvanske struje između nje i gambeta ne bi bilo – zaključuje Željko Gizdić.

